

Bolyai Farkas Erdészeti csonka munkája VI. rész

Jegyzetek Bolyai Farkas erdészeti munkájához

Kintses József jegyzetének utolsó részével befejeződött a csonka munka közlése.

Csak reménykedhetünk, hogy a nagy matematikus erdő iránti szeretetén túl megismerkedhetett az olvasó a magyarság gyökereinek eddig nem mindenki által látott erősségével is.

Bámulattal látjuk, hogy sok fő dologról mily szilárd meggyőződéssel mond véleményt, így:

Nem veszт egyebet, csak azt, hogy a jövődőt nem vesztegetheti el.

Csakugyan a legvénebbeken kell a vágást kezdeni.

Ép s legerősebb fa csak magról lesz. A szállalás elpusztítja az erdőket.

A levelek elhordása az erdőnek káros.

A fenyőknek csaknem halálos a gyökérsértés; máshelyt újból a fenyőfa gyökérét nem kell sérteni.

Az eszményítést igen sűrűn és mondhatni költői lendülettel alkalmazza:

„Szép gazdasága a természetnek, hogy a növények országa halálát a nap ételül adja által az állatoknak.

Eper a szomszédba megy, ha ott jobb a föld, amilyen him és nőstény bujdosók felsőbb felekezeteiben is találtaknak.”

Mily kedvesen hangzik fülünkbe ez: Ritka hely az, melyet ahoz képesti mó-

don zöldelővé nem lehetne tenni s erre a hasznon kívül sokszor legelők árnyakatlansága, a kopár oldalak kietlensége s az ezek helyébe jöhető vidám énekes zöldelés ösztönöz.

Talán nem helytelen, ha a fűzethez csatlomol – ha ugyan az idő rövidsége technikailag nem akadályozza – Bolya községének, szülőhelyének egy pár képét, amelyeket Göldner Károly, korábbi fogarasi járásbíró fivérem vétezt fel és ezt az alkalmat felhasználom Bolyai Farkas szülőháza kérdésének felvetésére s lehető tisztázására.

Szily Kálmán szerint a szülőház a Toldy grófi család kastélya lenne, a képen magas fedelével kiemelkedő épület. Erre nézve Pfundtner Károly megyesi járási főerdész collegám, kérésre volt szíves fel és ezt az alkalmat felhasználom Bolyai Farkas szülőháza kérdésének felvetésére s lehető tisztázására.

„A Toldy-féle kastély sohasem volt a Bolyai család birtokában, az régi idők óta a gróf Toldy családé volt s jelenleg Maurer Béla, bolyai birtokosé, kinek anyja gróf Toldy leány volt. A Bolyai család ősi fészke jelenleg csendőrkaszárnya s tulajdonosa Hoch József, nagybirtokos, ki Tunyogi nevű nagyszabeni gazdag vendéglőstől vette a 90-es évek kezdetén.

A lakóház úgy a Tunyogi, mint a Hoch idejében lényegesen átalakított;

a Bolyaiak idejében az épületnek L alakja volt, az utcával párhuzamosan haladó szárnnyal, a melyet már Tunyogi lebontatott, az egész épületet renováltatta, úgy, hogy annak régi alakja teljesen eltűnt. Az udvart a jelenlegi birtokos gazdasági épületekkel rakta tele, egy kis béresház van még mindössze az istállók mellett, azokkal összeépítve, amely állítólag még a Bolyaiak idejéből származik, de ez az istállók folytatásában fel sem tűnik, hogy lakóház s megőrkítésre nem alkalmas.

A jelenlegi lakóház előtt nemrégén még állott egy öreg eperfa, amelyre én is emlékszem, ez valószínűleg még a Bolyai Farkas idejéből származott, de két év előtt a szél ezt is kidöntötte, az utolsó maradékot, ami a régi birtokosokra emlékeztetett. A kert is csupa fiatal gyümölcsfákkal van megrakva, régi fa egy sincs. A jelenlegi birtokos szorgalmas gazda, aki a hasznot tartva szem előtt, tőle a régi kor emlékei iránti kegyelet nem is várható.”

A szülőháznak a képen való megjelölésére Bolyai Gáspár (kataszt. tisztviselő) urat felkértem, választ azonban eddig nem kaptam.

Kintses József
m. kir. erdőtanácsos

SENZÁCIÓS ÚJDONSÁG!

Gyomirtó permetezőgép kézzel tolható talajkerék által működtetett tömlőszivattyúval, védőlemezrel. Telj.: kb. 4000 m²/óra. *Alkalmazása:* csemetekert, szőlő, gyümölcsös stb. 30 cm-120 cm szélességben állítható permet-sáv.

Referencia:

Zalaerdő Rt. Bajcsa,

Letenye stb.

Gyártó:

SZIVATTYÚTECHNIKA

Gyonis Sándor,

7625 Pécs, Szőlő u. 53.

Telefon/fax: 72/329-135.

Az Élet és Tudományban olvastuk

A népszerű ismeretterjesztő hetilapban két terjedelmes cikk is az erdőgazdálkodással foglalkozott. Az első **Apatóczy István** tollát dicséri. Olvasmányosan, a nem szakmabéli számára is érthetően taglalja az erdőgazdálkodás legfontosabb tudnivalóit, az erdőben végbemenő folyamatokat, különös tekintettel az ember, az erdész tevékenységének hatását és nélkülözhetetlen tennivalóit.

A második írás a Budapesti Erdészet és az Élet és Tudomány között született megállapodás szakmai tudnivalóiról szól, mely szerint a lap szerkesztősége védnökséget vállalt egy a Normafa mellett lévő bükkös természetes felújításának elősegítésében. **Albert Valéria** szerkesztő **Bakon Gáborral**, az Erdészet igazgatójával beszélget, alkalmat adva a szakembernek a nagyközönség számára fontos szakmai tudnivalók kifejtésére. Az írást olvasóban minden kétséget kizáróan megszűnik az erdészek iránt tapasztalható bizalmatlanság. Sok hasonló színvonalú publikációra lenne szükség, hogy oldódjon a társadalom munkánkat érintő sokszor nem éppen kedvező elfogultsága.

A szakmai képzés eredményei Barcson

A közelmúltban két újságcikk is foglalkozott a szakmai lapokban a barcsi Dráva Völgye Középiskolával. Az egyik közülük bemutatkozó jellegű volt, amelyben az erdész szakmai képzés új formáiról számoltunk be. A másik cikkben a sportszarnokunk avatásának örömteli eseményeiről tudósítottunk.

Most ismét örömmel szeretnénk megosztani a szakmai közönséggel.

Már a tavalyi esztendő is nagy sikert hozott iskolánk számára az országos szakmai tanulmányi versenyen, (OSZTV) hiszen az első és a második helyezést a mi tanulóink mondhatták magukénak.

Az 1997. év tavaszán ezt az eredményt is sikerült túlszárnyalni. Az OSZTV-n diákjaink az első, második, harmadik és nyolcadik helyezést vívták ki maguknak.

- I. helyezett Góber Zoltán
- II. helyezett Partos Kálmán
- III. helyezett Csécs Ákos
- VIII. helyezett Ladányi Roland

Ez a verseny elsősorban a tanulók elméleti fölkészültségét méri. A verseny első három helyezettje – felvételi nélkül

– beiratkozhat a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem Erdőmérnöki Karára.

A dolgozatok szakmai tartalmának függvényében a versenybizottság dönthet arról, hogy kit mentesít a szakmai elméleti vizsga kötelezettsége alól. Idén az első nyolc tanuló érdemelte ki ezt a kedvezményt, és így technikus bizonyítványukba elméleti tárgyakból jeles osztályzatot kapnak.

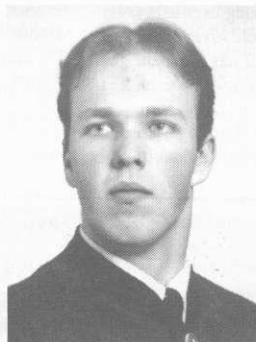
A tanulmányi verseny eredményeit tudva mindenki nagy várakozással nézett az elsősorban gyakorlati készségeket mérő sokoldalúsági verseny elé, amit rotációs rendszerben idén a soproni „Róth Gyula” Erdészeti Szakközépiskola rendezett. A rendezvény házigazdája a Tanulmányi Erdőgazdaság volt.

Az időjárás nem kedvezett sem a versenyzőknek, sem a bíróknak. A tavaszi hóban fázva, de annál nagyobb izgalommal kísértük végig diákjaink küzdelmét. Nem hiába! *Partos Kálmán* tanulónk higgadságával, szép egyenletes teljesítményt tudott nyújtani, és így első helyezést ért el. A másik három versenyzőnk a 8., 10. és 14. helyen végzett. Nem kis pedagógiai büszkeséggel emlíjtük versenyzőnket, hiszen ők nemcsak szakmából, de emberségből, szorgalomból, kitartásból is megállták a próbát.

Góber Zoltán

Partos Kálmán

Csécs Ákos

Ladányi Roland

A Brit Columbiái Egyetem Krónika (51-es kötet 1. szám, 1997. tavasz) kiadványában megemlékeznek végzett diákjokról.

Dr. Sziklai Oszkár, erdészeti kisdoktor '61, nagydoktor '64 (Brit Columbia Egyetem), erdészeti alapidiplomás '46, tiszteletbeli díszdoktor '95 (Soproni Egyetem), a végzett diákok A-igazolványának tulajdonosa, az erdészeti tudományok nyugalmazott professzora. A Brit Columbiái Egyetem végzett diákjait tömörítő egyesület igazgatótanácsának volt tagja (14 évig). Kari felterjesztésben kitüntette 1987-ben a Brit Columbia Egyetem végzett diákjait tömörítő egyesület, tagja a Soproni Egyetem erdészeti kara küldöttségének, amely 1957-ben eljött a Brit Columbia Egyetemre, ott a nyugalmazott professzorok csoportjának elnöke. A Kínai Erdészeti Egyesület tiszteletbeli tagja, huszonháromszor utazott Kínába, hogy tanítson és kutatási projekteken vegyen részt (CIDA és IRCD). Tiszteletbeli tagja a budapesti Országos Erdészeti Egyesületnek.